

СТАНОВИЩЕ

От: Експертна група 1

Относно: Проект на Наредба за общественя ред на територията на Столична община

Преди всичко, по процедурата на общественото обсъждане ще посочим, че мерките за контрол на достъп на участниците до общественото обсъждане, които могат да бъдат определени като милиционерски, възпрепятстват нормалната дискусия. Би следвало тези мерки да се премахнат като при нужда се смени мястото за провеждане на дискусията. В противен случай се изключва важна и съществена част от обществото от участие в дискусиите!

По същество, от досега проведеното обсъждане и от писмените становища става ясно, че огромната част, и основният интерес, и обществени очаквания към тази наредба касаят шума.

След като това е така, следва да се отдели нужното внимание на тази тема. Следователно не може с няколко опростени изречения в чл. 2 този всеобхватен въпрос да се реши.

При зададените към момента условия считаме, че тази наредба няма да работи, както и предишните, а дори ще работи още по-зле и по-малко от тях! Ако целта е да се създаде работеща наредба, условията трябва да се променят - да не се поставя зададения към момента кратък краен срок за приемането и, защото ясно се вижда, че мащабът на проблемите, и обществените нужди и очаквания са твърде големи за капацитета на приемащите я - въпросите очевидно са сложни, както и по отношение на времето и сроковете, и затова се изисква по-задълбочена (и свободна) дискусия преди всичко за намирането на решения. Ние обаче обосновамо подозираме, че целта не е да се намерят решения, а да имаме поредното отчитане на дейност, след което отново констатация, че обществен ред няма, и работещи наредби и закони няма!

Ако това не е така, следва да се даде нужното време и да се смени процедурата. В момента има две страни, защитаващи противоположни позиции

- едната е на защитниците на тишината, а другите - на шума. Позициите са крайни, всеки изказва мнение, но няма генерирани решения, а да се очаква от работната група да бъде арбитър и тя сама да генерира тези решения, е нереалистично. Пътят с подаването на предложения също е нереалистичен, защото обикновено предложенията са крайни, съответно и неприемливи. За да има приемливи и не толкова крайни предложения, които да се превърнат в норми, следва преди всичко да се открият тези решения, което става чрез повече обсъждане, а не чрез арбитраже.

Ясно се забелязва и опит за бягство от темата като се посочва, че е налице Закон за защита от шума в околната среда, с което се търси избягване от отговорност за една очаквано неработеща наредба, която дори може би изобщо не следвало да третира въпроса с шума. От друга страна се цитира, че практиката за общественя ред я има навсякъде по света, и ако целта е тя да се възприеме, то следва въпросът за шума да се третира добре от наредбата. Също, законът за шума ясно определя, че не се прилага за шума, предизвикан от домашни дейности и от съседни жилищни сгради. Следователно тук, при ясно определяне валидността на наредбата, няма да има дублиране с разпоредбите на закона, и е задължително въпросите да се третират по работещ, и то добре работещ начин.

В наредбата шумът следва да се третира различно от начина, по който го третира законът със замервания на нивата - това е твърде сложно, а и неприложимо още на теоретично ниво, за да работи в ежедневието. По-скоро следва да се изброяват конкретни типове казуси. Практиката

показва, че казусите са съвсем ясни - лаене на кучета, климатици, прахосмукачки, уредби, увеселения. Практиката също ясно сочи, че в 99% от случаите на подаване на сигнал от засегнат от шума, този сигнал е основателен. Не са много хората, които биха подавали сигнали ако шум наистина няма.

Очевидно този шум пречи до такава степен, че човек да се ангажира с подаване на сигнали.

От другата страна са нуждите на причинителите на шума. За всеки казус или тип казус следва да има конкретно правилно решение, до което може да се достигне след задълбочено обсъждане.

Например, по отношение лаенето на кучета в жилищни сгради - има една мисъл, че е белег на посредственост да се търси прецедент, но поради това, че някои хора приемат позитивните решения само ако има примери, ще посочим, че в Швейцария ако кучето на съседа лае, то подлежи на конфискация и умъртвяване. В някои райони на Швейцария кучето се умъртвява и ако не му е платен данъка, който е висок, на брой, размер и килограм. Тези, които искат синхронизиране с европейското законодателство, следва да се поучат от опита на една цивилизована, напреднала европейска страна.

Тук е мястото да се отбележи, че в тази наредба можеше да бъдат третираны въпросите и за кучетата изобщо, за случаите, когато има законодателен вакуум. Разбира се, това може да се направи и е добре да се направи в отделна наредба, за да се избегне цялостната отмяна на цели наредби заради части от тях!

Ако продължим с дадените за пример норми от Швейцария, в тях шумът не се дефинира като прекомерен чрез определен праг. Приема се, че има прекомерен шум ако той възниква от поведение на някой, който не спазва определена общоприета практика и норма на поведение. Друг е въпросът, че в страна, където нормите отдавна не са норми, те следва да бъдат дефинирани ясно нормативно, защото тълкуванията на съда често са абсурдни! Например, има законодателства, в които изобщо се забранява притежанието на лаещи кучета. Това улеснява конфискацията, защото ги дефинира като поначало забранена собственост! Очевидно в този случай нормата е кучетата да не лаят, а не обратното, което може да се претендира в държава, в която нормите не са норми и всичко е обратно на нормалното!

Основен проблем в досега действащата Наредба №1 е, че никоя институция не я прилага. За новата наредба се коментира дали да е право или не на органите да съставят констативни протоколи, а защо не актове, а не се коментира дали те имат задължението да го правят. И, когато те нямат задължението да го правят, те просто не го правят! Затова наредбите са неработещи! Ние имаме казуси с лаещи кучета в етажна собственост, които не могат да бъдат решени с години! Нито полицията, нито общината изпълняват, каквито и да било задължения по тези наредби. Останалите институции, които са определени да осъществяват контрол, дори и не си помислят да дойдат на място за установяване на проблема като се аргументират, че не могат да влизат в частна собственост.

Ако няма ясен елемент на задължение за органите, наредбата ще е неработеща. Това е работа на полицията. Не може да не отбележим факта, че повечето притежатели на кучета са крайно чувствителни и агресивни, лично или чрез трети лица, когато става въпрос за нежелани от тях действия спрямо тези кучета. Това създава определено несигурност сред гражданите, на които е дадена възможността да съставят констативни протоколи, актове и наказателни постановления, което също е много сериозна причина да не го правят в условията на криминална несигурност и тежки заплахи! Заплахите от притежателите на кучета са изключително честни и са винаги много крайни, с много тежки непоправими физически последствия, и при това са реални!

Не е работа на кметовете да съставят актове по нарушения, касаещи домашни кучета, а и практиката досега показва, че не е имало нито един случай кмет да е съставил искания от нас акт! Това трябва да е работа на полицията, вкл. и общинска.

Затова следва контролът на наредбата по чл. 23 да се извършва от повече лица, включително СДВР.

Другият често срещан проблем е, че полицията, и не само, има склонност да си затваря очите и например да каже, че не е чула кучето да лае, въпреки, че тя ще е единствената, която не го чува, или то наистина може да не лае точно в момента, в който тя е пристигнала еднократно за извършване на проверка. Този проблем също трябва да може да бъде решен, при това без нуждата от ангажирането на допълнителни свидетели - граждани, които се страхуват, а например с технически и други средства.

Затова хората стигат до крайни, криминални решения за саморазправа! Това е напълно оправдано! Стрелбата по климатици и кучета е оправдана! Хората взимат закона в свои ръце и така трябва да бъде, защото работещ закон няма от години! В хода на обсъждането бяха изказани поне две мнения с примери как хората прибягват до криминалните решения на саморазправа, а извън обсъждането се установи, че има поне още две такива мнения от други лица, които са прибягвали или обмисляли да прибягват до криминалните решения! Практически броят на хората, които поставяха въпроса за шума, и броят на хората, обмисляли или извършвали криминалните решения, е почти еднакъв.

Трябва да се разбере, че хората, които предлагат крайни решения, не са екстремисти, а са съвсем нормални хора, стигнали до ръба на нормалното поведение, и прекрачили го, заради нетърпима от човешката природа принуда, за която нормотворците отказват да дадат решение!

Затова не трябва да се реагира крайно на хората, които предлагат крайни решения. Дори тези, които искаха да забраняват концертите. Очевидно ръба на тяхната търпимост е достигнат отдавна. Ние също достигнахме до предложение да се върне старото положение и да се разреши убиването на кучета изобщо, както е и в момента в много страни. Това е докато се намерят категорично работещи решения и държавата започне да си върши работата, и да решава казусите! Това ще е стимул за държавата да ги решава! А не вместо това хора да влизат в затвора заради кучета, което е абсурдно. С тези закони и св. Георги би влязъл в затвора за убийство на гръбначно животно!

Не само това - хората, които са преминали границата на търпимост и са решили да ликвидират проблемните кучета, се принуждават да го правят по начина, който е най-тежък и десетки пъти по-жесток и мъчителен за кучетата - чрез отрова, защото така е най-вероятно да не бъдат хванати и репресирани несправедливо. Това е пряко следствие от забраната за убиване на гръбначни животни - при положение, че ловът в страната е разрешен, както и, че кучетата ядат месо от също така убити хиляди животни през жизнения цикъл на кучетата, и от това, че държавата не решава проблемите с тези кучета. Затова е много важно наредбата да бъде работеща по отношение на кучетата.

Относно забраната на концертите е същото - да се провери с каква честота те се провеждат на едни и същи централни и гъстонаселени места и дали тази честота не е прекалена за живеещите наблизо. Понеже предложилият не очаква това да се случи, той предлага генерално решение и вероятно е прав!

Съгласно направени предложения, ние подкрепяме в чл. 1 да се конкретизират забранените дейности като се добави, че шумът се отнася и за животни, и се конкретизира - лаенето или

виенето на кучета. В момента полицията казва, че в наредбата се забранява викането, пеенето и шумния говор, но не пише нищо за лаенето на кучетата. И на това основание отказва да съставя актове. Освен това казва, че на куче не може да се състави акт. Казва, куче е, ще лае! Въпреки, че очевидно щом в разпоредбата не е уточнено, че се отнася само за хора, тя трябва да важи и за животни. Това е начинът, по който кучетата викат, пеят и говорят шумно. Същото би се отнасяло и ако вместо куче животното е маймуна. Разпоредбите трябва да се отнасят.

По отношение на часовите ограничения по чл. 2 считаме, че тази норма е напълно остаряла. С навлизането на Интернет и глобалното време, с разпространението на гъвкавото работно време и работата от дома, масово хора имат различен режим на живот - будни са през нощта, а спят през деня. Не само това, но и нови проведени изследвания сред ученици, през периоди, когато не са задължени да стават рано, показват, че те много често спят до 12-14 часа на обяд. Очевидно това е нормалната физиология на нетретирания с принуда организъм! Освен това, беше коментирано, че разрешените за шумни дейности часове са общо 12 в денонощието, което също го считаме за много.

Затова предлагаме навсякъде в чл. 2, а също и в останалите части от наредбата часът 08:00 да бъде заменен с 11:00. Нормалните хора не са длъжни да се съобразяват с ранобудните, които имат проблеми със съня!

По ал. 4 поддържаме позицията, че музикалните репетиции ако не са заглушени по съответния начин, въобще не следва да се извършват системно в домовете ако пречат на съседите. А ако са професионални - изобщо.

Посочваме, че има определени видове птици, които създават шум чрез пеенето си от много рано сутринта - например от 4-5-6 часа и това може да е сериозен шумов проблем, както обсъжданите по-горе. Понякога хората има основание да не насърчават излишно размножаването на точно тези видове птици, поради което нормата за разрушаването на техните местообитания е добре да се прецизира.

Поддържаме позицията да има ред и регулация на уличните музиканти, които изпълняват нежелана музика. Изключително неприятно е човек да бъде принуден при разходка пред НДК или в Южния парк например, да слуша нежелана музика не според съответните му предпочитания. Това е индивидуално, но в общия случай, щом има сигнал, обикновено той е основателен и проблемът достатъчно дразни някого!

Като цяло е нужно да се разглеждат мускулите като оръжие, както е подобно в някои законодателства. При това положение възниква въпросът, щом се допускат въоръжени с голяма маса и размер мускули лица на определени места, то еквивалентно право да имат и непритежателите на мускули, за да могат адекватно да изпълняват правото си на самозащита - затова определени средства за самозащита не следва да бъдат ограничавани - спрейове, гумени палки, сгъваеми метални палки в сгънато положение, и електрошокове, както може би под въпрос и тонфи (твърди пластмасови палки). Всички те са еквивалент на мускулите с голям размер, както са и защита срещу висока численост на единомишленици, която не е дефинирана като опасност и вид оръжие.

На този етап ние не подкрепяме забраната лица да се намират на пътното платно по чл.3 т.8. Считаме, че отговорността за тези действия е лична за това ако лицата пострадат. По отношение на досадното миене на стъкла вероятно следва да има друго решение, или евентуално само това да се забрани ако се извършва по агресивен начин, и без съгласие на другата страна.

По повод поставени други въпроси, считаме, че трябва да са налице и по-безшумни прахосмукачки или такива за автомобили, които са по-малки и безшумни, които като решение може би отговарят на тези поставени въпроси.

По отношение забраната на каруците, ние сме против докато не се намери решение как да се придвижват тези хора. А това в момента е невъзможно за тях, защото те нямат право на шофьорска книжка заради изискването за образование, както и финансово заради цената на курсовете. В други страни този въпрос е решен чрез служебно издаване на книжки, а ние предлагаме да се въведе нова категория книжки, които да имат нисък лимит на скоростта, специално за хора, които нямат образование или по-точно не отговарят на критериите, защото изискването е дискриминационно и трябва да се премахне, то е еквивалент на изискване за наличие на диплома за инженер, за да станеш депутат. Щом могат да управляват каруци, ще могат да управляват и автомобили с ниска разрешена скорост.

Наредбата следва да третира изобщо кучетата извън дома, независимо дали са домашни или не. Законите са недостатъчни и е налице правен вакуум, а няма наредба, специално за кучетата. Ние предлагаме да се проведат референдуми, може първо тестово само в някои райони, а след това и централно, за забрана уринирането на кучета на обществени места - улици, градини, паркове. Това на практика ще забрани кучетата изобщо. Ние считаме, че кучетата изобщо следва да изчезнат като вид, както динозаврите.

Кучкарите са под 5% от населението, и останалите 95% не би трябвало да поставят под съмнение резултата от един такъв референдум!

Затова очакваме с голям интерес да изслушаме мотивите такъв референдум да не се провежда! След провеждането на такъв референдум с ясен резултат съгласно очакванията, забраната следва да се въведе в наредбата.

Извън конкретното обсъждане на наредбата, считаме че много ще подобри ситуацията в жилищните сгради въвеждане на стандартни точки по подразбиране в примерните правилници за вътрешния ред в етажната собственост, забраняващи изобщо внасянето и отглеждането на кучета на територията на етажната собственост. Забраната може да се отнася и само за внасянето и отглеждането на кучета, които причиняват шум чрез лаене, както и за самото причиняване на този шум, и/или за кучета над определен размер, например 25 на 40 см, с възможност за принудително изваждане от сградата. Вероятно същото може да се забрани централно в наредба, която да може да се отменя от правилниците за вътрешния ред след съответното гласуване в етажната собственост. Ако това е възможно, го предлагаме.

20.10.2017